

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU:**1.1. IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:**

Trgovski naziv: **TELDOR SC 500**
 Koda izdelka: 05362865

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Namen uporabe: Sredstvo za varstvo rastlin – fungicid
 Opis: SC- koncentrirana suspenzija

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

Dobavitelj: Bayer d.o.o., Bravničarjeva ul.13, 1000 Ljubljana
 Telefon: 01 58 14 444
 Fax: 01 58 14 457

1.4 TELEFON ZA NUJNE PRIMERE:

Telefonska številka za klic v sili: +1 (760) 476-3964 (3E za Bayer CropScience)

V primeru nezgode pokličemo Center za obveščanje na telefonsko številko 112.

2. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH:

TVEGANJE ZA ZDRAVJE

TVEGANJE ZA OKOLJE

Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodne okolje.

3. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH:

SESTAVA: fenheksamid 500 g/lL

OPIS: SC- koncentrirana suspenzija

OPIS NEVARNIH
 SNOVI:

Kemjsko ime	CAS št. EINECS številka	Črkovni znak za nevarnost	R stavki	Koncentracija (%)
fenhexamid	126833-17-18 4225305	N	R51/53	42,8

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ:

Prizadeto osebo umaknemo iz kontaminiranega območja na svež zrak oziroma dobro prezračen prostor, zagotovimo ji osnovne življenjske funkcije in jo zavarujemo pred mrazom oziroma vročino. Pokličemo zdravnika in mu pokažemo originalno embalažo in/ali navodilo za uporabo pripravka.

PRI VDIHAVANJU:	Ravnamo se po splošnih ukrepih.
PRI STIKU S KOŽO:	Odstranimo kontaminirano obleko in kožo temeljito umijemo z vodo ali milnico.
PRI STIKU Z OČMI/ SLUZNICAMI:	S palcem in kazalcem razpremo očesni vekci in oči temeljito speremo s čisto vodo. Če draženje ne mine se posvetujemo z zdravnikom ali okulistom.
PRI ZAUŽITJU:	Usta temeljito speremo z vodo. Bruhanja ne izzivamo. Osebi z moteno zavestjo ne smemo dati ničesar piti, niti ne izzivamo bruhanja. Pokličemo zdravnika.
NAPOTKI ZA ZDRAVNIKA:	V primeru zaužitja sredstva naj prisebna oseba popije aktivno oglje (1 g/kg telesne teže) razredčeno z vodo v razmerju 1:4. V primeru zaužitja večje količine sredstva je indicirano izpiranje želodca ob ustrezni zaščiti dihalnih poti. Zagotoviti in vzdrževati je potrebno osnovne življenjske funkcije.

Zdravljenje je simptomatično. Specifičnega antidota ni.

5. UKREPI OB POŽARU:

SREDSTVA ZA GAŠENJE:

primerna: razpršen vodni curek, pena, CO₂, pesek
neprimerna: niso določena

NEVARNI PRODUKTI PRI IZGOREVANJU:

Pri požaru se razvijajo strupeni plini: vodikov klorid, vodikov cianid, ogljikov monoksid in dušikovi oksidi.

ZAŠČITNA OPREMA ZA GAŠENJE:

Nosimo samouravnavne dihalne aparate, ne vdihavamo plinov, ki se sproščajo pri gorenju.

POSTOPEK GAŠENJA:

Gasimo s privetrne strani. Kontaminirano gasilno sredstvo je potrebno zbrati ločeno in ne sme prodreti v tla, vode ali kanalizacijo. Izdelke odstranimo s področja požara, oz. posode hladimo z razpršenim vodnim curkom, da pritisk v njih zaradi vročine ne naraste.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH:

V PRIMERU NEZGODNEGA IZPUSTA OBVESTIMO CENTER ZA OBVEŠČANJE NA TELEFON 112.

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI:

Izogibamo se stiku z razlitim sredstvom ali kontaminirano površino.

Uporabljamo osebno zaščitno obleko. Nezaščitene osebe se ne smejo zadrževati v bližini.

OKOLJEVARSTVENI UKREPI:

Pazimo, da ne pride do onesnaženja voda in okolja; ne dopustimo vdora v vodne sisteme.

POSTOPKI ČIŠČENJA PO NEZGODNEM IZPUSTU:

Po razlitem sredstvu potresemo absorpcijski material (pesek, zemljo, žaganje). Poškodovano embalažo in absorbirano razlito sredstvo damo v posebej označeno ustrezno posodo, katero dobro zaprto oddamo v zbirnik posebnih odpadkov, pri pooblaščenemu podjetju za uničevanje nevarnih industrijskih odpadkov.

V zaprtem prostoru tla speremo z vodo in detergentom, večje količine vode za izpiranje zberemo v posode, da preprečimo onesnaževanje odtočnih kanalov, stoječih in tekočih voda. Na odprtem prostoru tal ne izpiramo ampak pri večjih razlilih odstranimo še vrhno plast zemlje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO / PRIPRAVKOM IN SKLADIŠČENJE:

RAVNANJE: Med delom ne smemo jesti, ne piti in ne kaditi.
Po delu se umijemo oziroma stuširamo in zamenjamo obleko.
Delovno obleko hranimo ločeno.
Izogibamo se toploti in virom vžiga.

SKLADIŠČENJE: Izdelek hranimo samo v originalni embalaži.
Posode hranimo tesno zaprte, v suhem prostoru, zaklenjeno in dostopno samo pooblaščenim osebam.
Skladiščimo stran od hrane, pijač in krmil.
Z namenom ohranjanja kakovosti se izogibamo temperaturam pod -10 in nad 40 °C.
Ustrezen material za pakiranje je polietilen visoke gostote (HDPE).

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO / VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU:**MEJNE VREDNOSTI IZPOSTAVLJANJA:**

Maksimalna dopustna koncentracija v delovnem okolju (MDK):

NEVARNA SNOV	CAS št.	KONTROLNI PARAMETRI	REVIZIJA	VIR
fenheksamid	126833-17-8	5,1 mg/m ³ (TWA)		OES BCS

*OES BCS: interni standard Bayer CropScience »Occupational Exposure Standard«

NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO:

Delovni prostor mora biti čist. Izogibamo se stika z izdelkom.

Prepojena ali drugače onesnažena oblačila zamenjamo, če jih ni mogoče očistiti je potreben sežig.

Pred odmori, kakor tudi po končanem delu si umijemo roke.

OSEBNA VAROVALNA SREDSTVA:

ZAŠČITA DIHAL:	Ni predpisana.
ZAŠČITA ROK:	Nitrilne gumijaste zaščitne rokavice (CE oznaka ali enakovredne) minimalne debeline 0,4 mm. Rokavice umijemo, če so umazane s sredstvom od zunaj. Če so umazane od znotraj, preluknjane ali če jih ne moremo več oprati od zunaj jih ne uporabimo več. Med odmori si vedno umijemo roke, pred jedjo, pitjem, kajenjem ali pred uporabo toaleta.
ZAŠČITA OČI:	Varovalna očala (EN 166, področje uporabe 5 ali primerljive)
ZAŠČITA KOŽE:	Standardna zaščitna obleka (tip 6). Kjer je mogoče nosite dvojno plast oblačila. Čez oblačilo iz mešanice poliestra in bombaža ali bombažno oblačilo oblecite na kemikalije odporno zaščitno obleko. Oblačila morajo biti redno prana v skladu s priporočili za pranje zaščitne obleke.
DRUGA VAROVALNA OPREMA:	Ni predpisana.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI:

Splošni podatki:

IZGLED:	tekočina, suspenzija
BARVA:	rjava
VONJ:	rahel, značilen vonj

Podatki, ki so pomembni za zdravje, varnost in okolje:

pH :	6,5 - 8 pri 100% (23 °C)
VRELIŠČE:	n.a.
TALIŠČE:	n.a.
PLAMENIŠČE:	ga ni
VŽIGNA TEMPERATURA:	> 100 °C
EKSPLOZIVNE LASTNOSTI:	n.a.
OKSIDATIVNE LASTNOSTI:	n.a.
PARNI TLAK:	n.a.
GOSTOTA:	~1,17 g/cm ³ pri 20 °C
TOPNOST V VODI:	n.a.
VISKOZNOST:	n.a.
PORAZDELITVENI KOEFICIENT	
n-oktanol/voda:	n.a.

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST:

KEMIČNA OBSTOJNOST:	Ni podatka.
POGOJI, KI SE JIM JE TREBA IZOGNITI:	Ekstremne temperature in direktna izpostavljenost sončni svetlobi.
NEZDRUŽLJIVE SNOVI:	Niso določene.
NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA:	Nevarni produkti razkroja niso poznani.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI:

Akutna toksičnost:

LD ₅₀	oralno	podgana	>2500 mg/kg
LD ₅₀	dermalno	podgana	>4000 mg/kg

Dražeč učinek na kožo:	kunec	ne draži
Dražeč učinek na oči:	kunec	ne draži

Preobčutljivost v stiku s kožo: Ne povzroča (OECD 406, Buehler, morski prašiček).

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI:

GIBLJIVOST:	n.a.
RAZGRADLJIVOST:	n.a.
AKUMULACIJA:	n.a.

KRATKOTRAJNI IN DOLGOTRAJNI UČINKI NA OKOLJE:

Ekotoksični učinki:

Toksičnost za ribe:

LC ₅₀	96h	postrv šarenka (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	3,02 mg/L
------------------	-----	---	-----------

Toksičnost za vodno bolho; aktivna sestavina:

EC ₅₀	48h	vodna bolha (<i>Daphnia magna</i>)	>18,8 mg/L
------------------	-----	--------------------------------------	------------

Toksičnost za alge:

IC ₅₀	72h	zelena alga (<i>Scenedesmus subspicatus</i>)	48,1 mg/L
------------------	-----	--	-----------

13. ODSTRANJEVANJE:

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Popolnoma izpraznjeno in trikrat izprano embalažo lahko odstranimo kot nenevaren odpadek skladno s Pravilnikom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Tekočino od izpiranja izlijemo v brozgo za tretiranje. Tako očiščeno embalažo prepustimo pooblaščenemu zbiralcu odpadne embalaže oz. jo odnesemo na mesto, kjer je zbirališče odpadne embalaže. Z neizpraznjeno in slabo očiščeno embalažo ravnamo kot z nevarnim odpadkom.

14. TRANSPORTNI PODATKI:

Prevoz po kopnem

ADR/RID razred:	9
UN številka:	3082
Embalažna skupina:	III
Številka nevarnosti:	90

Ime in opis: 3082 OKOLJU NEVARNA SNOV, TEKOČINA, N.D.N.
(FENHEKSAMID RASTOPINA)

Kod omejitve za predore: E

Notranji vodni prevoz

ADNR razred: 9

UN številka: 3082

Embalažna skupina: III

Številka nevarnosti: 90

Ime in opis: 3082 OKOLJU NEVARNA SNOV, TEKOČINA, N.D.N.
(FENHEKSAMID RASTOPINA)

Pomorski prevoz:

IMDG razred: 9

UN številka: 3082

Embalažna skupina: III

EmS: F-A, S-F

Onesnaževalec morja: DA

Ime in opis: 3082 OKOLJU NEVARNA SNOV, TEKOČINA, N.D.N.
(FENHEKSAMID RASTOPINA)

Prevoz po zraku

IATA razred: 9

UN številka: 3082

Embalažna skupina: III

Ime in opis: OKOLJU NEVARNA SNOV, TEKOČINA, N.D.N.
(FENHEKSAMID)

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI / PODATKI O PREDPISIH:

Označevanje nevarne snovi oz. pripravka je v skladu s Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in pripravkov.

Simbol nevarnosti:

N

OKOLJU NEVARNO

R –Opozorilni stavki

51/53 Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

S- Obvestilni stavki

2 Hraniti izven dosega otrok.

13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil.

36/37/39 Nositi primerno zaščitno obleko, zaščitne rokavice in zaščito za oči/obraz.
61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list.

Zaradi varovanja ljudi in okolja, upoštevajte navodila za uporabo.

16. DRUGE INFORMACIJE:

Besedilo R stavkov iz 2 točke:

51/53 Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

Vsebina varnostnega lista je pripravljena na osnovi do sedaj razpoložljivega znanja. Zaradi tega se podatki ne morejo razlagati kot jamčenje za določeno lastnost opisanega izdelka ali njegove ustreznosti za posebno uporabo.

Viri:

Originalni varnostni list proizvajalca (Safety Data Sheet. 24.11.2009)